

# SIKKERHETSDATABLAD

## Skumvæske Fomtec EXT Ultra til FE6TGA

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

### AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 08.01.2015

#### 1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	Skumvæske Fomtec EXT Ultra til FE6TGA
Synonymer	Skum til FE6TGA
Artikkelnr.	600052, 600052-88
GTIN-nr.	7320896000520

#### 1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe	Brannslukkere
Kjemikaliet bruksområde	Skum for bruk i Housegard FE6TGA skumslukker.

#### 1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

##### Produsent

Firmanavn	Dafo Fomtec AB
Postadresse	P.O Box 22092
Postnr.	SE-250 23
Poststed	Helsingborg
Land	Sverige
Telefon	+46 (0)42 453 1204
E-post	<a href="mailto:info@fomtec.com">info@fomtec.com</a>
Hjemmeside	<a href="http://www.fomtec.com">www.fomtec.com</a>

##### Distributør

Firmanavn	GPBM Nordic AS
Postadresse	Professor Birkelands vei 26 B
Postnr.	1001
Poststed	Oslo
Land	Norge
Telefon	+47 22 88 30 40
Telefaks	+ 47 22 88 30 50

E-post	<a href="mailto:info@gpbmnordic.se">info@gpbmnordic.se</a>
Hjemmeside	<a href="http://www.gpbmnordic.no">www.gpbmnordic.no</a>
Kontaktperson	Frank Willy Ottesen

#### 1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

## AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

### 2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2; H315
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Irriterer øynene og huden.

### 2.2. Merkingselementer

#### Farepiktogrammer (CLP)



Varselord	Advarsel
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P264 Vask huden grundig etter bruk. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallbehandlingsanlegg.

### 2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
Andre farer	Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater.

## AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

### 3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Alkoholer C12-14, etoksyliert, sulfater, natriumsalter	CAS-nr.: 68891-38-3 EC-nr.: 500-234-8	Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319	4 – 8 %
Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter	CAS-nr.: 97489-15-1 EC-nr.: 307-055-2 REACH reg. nr.: 01-2119489924-20-0000, 01-2119489924-20-0001	Acute tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315	1 – 5 %
Beskrivelse av blandingen	Inneholder fluorkarboner.		

Komponentkommentarer Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16.

## AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

### 4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsøtt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt øyelege hvis irritasjonen vedvarer.
Svelging	Gi straks et par glass melk eller vann hvis den skadde er ved full bevissthet. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

### 4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Hudkontakt: Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Øyekontakt: Irriterer øynene og kan forårsake rødhet og svie. Svelging: Svelging av kjemikaliet kan forårsake ubehag.
--------------------------------	--

### 4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent. Symptomatisk behandling.
-------------------	---

## AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

### 5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler	Kjemikaliet er et brannslukningsmiddel. Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
------------------------	---

### 5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO <sub>2</sub> ). Karbonmonoksid (CO). Svovelholdige gasser (SO <sub>x</sub> ).

### 5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet. Brannslukningsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.

## AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

### 6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater.
---	--

### 6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

### 6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se avsnitt 13). Spyl området med rikelige mengder vann.
--------------------------------------	---

### 6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

## AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

### 7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
------------	---

#### Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter kontakt med kjemikallet. Bytt tilsøtte klær og ta av verneutstyr før måltidet. Ikke røyk, drikk eller spis på arbeidsplassen. Vask tilsøtte klær før de brukes.
------------------------------	--

### 7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje. Lagres ved temperaturer mellom 0 og 50 °C.
-------------	---

#### Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Plast og rustfritt stål.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Alkalimetaller. Jordalkalimetaller. Vann/fuktighet.

### 7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

## AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

### 8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Inneholder ingen stoffer med grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-12-22-1860).
------------------------------------	---

Kontrollparametere, kommentarer	<p>Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter:</p> <p>DNEL arbeidstakere, dermal, kortsiktig eksponering, lokal effekt: 2,8 mg/cm<sup>2</sup></p> <p>DNEL arbeidstakere, dermal, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 5 mg/kg/dag</p> <p>DNEL arbeidstakere, innånding, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 35 mg/m<sup>3</sup></p> <p>DNEL forbrukere, dermal, kortsiktig eksponering, lokal effekt: 2,8 mg/cm<sup>2</sup></p> <p>DNEL forbrukere, dermal, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 3,6 mg/kg/dag</p> <p>DNEL forbrukere, innånding, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 12,4 mg/m<sup>3</sup></p> <p>DNEL forbrukere, oral, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 7,1 mg/kg/dag</p> <p>DNEL forbrukere, innånding langsiktig eksponering: 114 mg/m<sup>3</sup></p> <p>DNEL arbeidstakere, dermal, langsiktig eksponering, systemisk effekt: 343 mg/kg</p> <p>DNEL arbeidstakere, innånding, kortsiktig eksponering, lokal effekt: 1900 mg/m<sup>3</sup></p>
---------------------------------	---

## 8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
--	--

### Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Tettsluttende vernebriller.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).

### Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Egnede hansketyper kan anbefales av hanskeleverandøren.
Egnede materialer	Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter: Best egnet er butylgummihansker.
Gjennomtrengningstid	Verdi: Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter: > 480 minutter.
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter: 0,7 mm
Referanser til relevante standarder	NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder). NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).

### Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
----------------------------	--

### Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved arbeid med større mengder eller ved utilstrekkelig ventilasjon benyttes: Halv- eller helmaske med: Kombinasjonsfilter A/P2 for aerosol eller ved sprøyting.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 136 (Åndedrettsvern – Helmasker – Krav, prøving, merking). NS-EN 140 (Åndedrettsvern – Halvmasker og kvartmasker – Krav, prøving, merking) NS-EN 14387 (Åndedrettsvern – Gassfiltre og kombinerte filtre – Krav, prøving, merking).

### Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Unngå utslipp til miljøet.
---------------------------------	----------------------------

### Annen informasjon

Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen.
-------------------	---

## AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

### 9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	klar væske
Farge	Gulaktig
Lukt	Svak lukt
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I handelsvare

	Verdi: 6,5 – 8,5
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke bestemt.
Frysepunkt	Verdi: ~ 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Ekspljosjonsgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Tetthet	Verdi: 1,035 – 1,055 g/ml Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Fullstendig løselig i vann.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Verdi: < 30 mPas Metode: Brookfield DV
Ekspllosive egenskaper	Ikke ekspllosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

## 9.2. Andre opplysninger

### Fysikalske farer

Flytepunkt	Verdi: 0 °C
------------	-------------

### Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Overflatespenning: ca 18 mN/m
--------------------------------	-------------------------------

## AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

### 10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen kjent reaktivetsrisiko forbundet med dette produktet.
-------------	--

### 10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.
------------	---

### 10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5).
-------------------------------	--

### 10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Vann, fukt. Unngå frost. Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.
-------------------------	--

### 10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Alkalimetaller. Jordalkalimetaller.
----------------------------	-------------------------------------

## 10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.

## AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

### 11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter:  
LD50 (oralt, rotte): > 2000 mg/kg  
LD50 (dermalt, mus): > 2000 mg/kg

### Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Sprøytetåke irriterer luftveiene og kan forårsake hoste og åndedrettsbesvær.
Hudkontakt	Irriterer huden. Kan gi rødhet, svie og kløe.
Øyekontakt	Irriterer øynene og kan fremkalle rødhet, tåreflod og svie.
Svelging	Svelging av større mengder kan gi illebefinnende og brekninger.
Vurdering av akutt toksisitet klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden. Gir alvorlig øyeirritasjon.
Allergi	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Kreftframkallende egenskap	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
STOT – enkelteksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
STOT – gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

## AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

### 12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Alkoholer C12-14, etoksyliert, sulfater, natriumsalter: LC50 (fisk): ~ 10 mg/l (ISO 7346/2)
	Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter: LC50 (fisk, 96h): ~ 10 mg/l (OECD 203, Art: Zebra fish) IC50 (alger, 72h): > 61 mg/l (OECD 201 Art: Scenedesmus Subspicatus) EC50 (daphnia, 48h): ~ 10 mg/l (OECD 202, Art: Daphnia Magna)
	Produktets komponenter er ikke klassifisert som miljøskadelige. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.

### 12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Alkoholer C12-14, etoksyliert, sulfater, natriumsalter:  
~ 90 % etter 28 dager (82/242/EEC)

Sulfonsyrer, C14-17-sek-alkan, natriumsalter:  
 ~ 78 % etter 28 dager (OECD 301 B)  
 COD: ~ 1501 mg/g

Produktet forventes å være bionedbrytbart.

### 12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Kjemikaliet inneholder ikke stoffer som anses å være bioakkumulerende.

### 12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er blandbart med vann. Kan spres i vannsystemer.

### 12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Kjemikaliet inneholder ingen PBT-stoffer.

vPvB vurderingsresultat Produktet inneholder ingen vPvB-stoffer.

### 12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

## AVSNITT 13: DISPONERING

### 13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Ja

Avfallskode EAL EAL: 16 03 05 organisk avfall som inneholder farlige stoffer

NORSAS 7151 Organisk avfall med halogen

Annen informasjon Inneholder fluorkarboner

## AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

### 14.1. UN-nummer

Kommentarer Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

### 14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer Ikke relevant.

### 14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer Ikke relevant.

### 14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer Ikke relevant.

### 14.5. Miljøfarer



Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

## 14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

## 14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensningskategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

## AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

### 15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p>
--------------------------------	---

### 15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
---	----

## AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	<p>H302 Farlig ved svelging.</p> <p>H315 Irriterer huden.</p> <p>H318 Gir alvorlig øyeskade.</p> <p>H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.</p>
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	<p>Eye Irrit. 2; H319</p> <p>Skin Irrit. 2; H315</p>
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 2013-10-08
Brukte forkortelser og akronymer	<p>Forkortelser som er brukt under avsnitt 11:</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>Forkortelser som er brukt under avsnitt 12:</p> <p>COD: Kjemisk oksygenforbruk</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>IC50: Konsentrasjonen av et stoff som hemmer den biologiske eller biokjemiske funksjonen til 50%.</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
NOBB-nr.	26437475

